

Artikel uit de oliedispersiebadkrant, nr 4 november 2011, uitgave van de Therapeutenvereniging voor Oliedispersiebaden volgens Werner Junge.

Casusdocumentatie over de oliedispersiebaden met mevrouw H. in de periode van 28 april 2010 tot 1 september 2010. Door Barbara Dürmuth.

Afgelopen zomer had ik gelegenheid om als vrijwilliger in een instelling voor gehandicapten in M, Duitsland, mevrouw H. met badtherapie te behandelen.

Uit de dossiers van de instelling verkreeg ik de volgende informatie:

Mevrouw H. is 52 jaar oud, verstandelijk beperkt, blind en zonder spraak. Ze is sinds haar 6^e levensjaar in de instelling woonachtig. Mevrouw H. komt uit zeer ontwrichte familieverbanden. De vader is niet bekend. De moeder bekommert zich in het geheel niet meer om haar dochter. Ze heeft een voogd bij wet. Gedurende de eerste jaren heeft ze min of meer continu in de ziekenboeg van de instelling doorgebracht en kwam tenslotte in de woongroep waar ze ook nu nog woont. Het dagverloop van mevrouw H. ziet er als volgt uit: om ongeveer 7 uur wordt ze gewekt en op de dag voorbereid. Mevrouw H. moet volledig verzorgd worden. Bij het ontbijt wordt haar voeding haar aangereikt. Vanaf 9 uur besteedt ze haar ochtend bij de dagverpleging. Daar zit ze dan aan tafel en wordt met verschillende speelattributen bezig gehouden. Ze brengt de hele dag door in de dagverpleging. 's Middags ligt ze daar vaak een uur lang in de ontspanningsruimte en luistert naar muziek.

Na het avondeten wordt ze voor de nacht klaar gemaakt en wordt dan omstreeks 20.00 uur naar bed gebracht.

Er is bij mevrouw H. nooit van enige vooruitgang sprake geweest. Ze is vaak heel onrustig, schommelt tijdens het zitten veel naar voren en terug. Wanneer er iemand in haar buurt komt, slaat ze vaak met de armen om zich heen of steekt doelbewust met een vinger in het oog van degene in haar nabijheid.

Mijn observaties van mevrouw H.

Mevrouw H. maakt een sombere, onheilspellende indruk. Haar gezichtsuitdrukking is star, het hoofd hangt meestal naar beneden, de ogen zijn tot spleetjes samengeknepen. Haar huid neigt richting grijs, het gezicht is onzuiver. Op mij werkt ze als een onbewegelijk blok hout, hoewel ze met haar 165 cm lichaamshoogte en 54 kg gewicht eerder een sierlijk figuur heeft.

Mevrouw H. loopt heel langzaam en naar voren gebogen. Ze laat zich bij het wandelen aan de hand voorttrekken of in de rug voortduwen. Ze tilt de voeten niet op, sloft over de grond. Ze reageert eigenlijk nooit op aanwijzingen / vragen.

De olie-keuze

Bij de keuze van de olie voor de baden was ik heel onzeker. Toen ik haar onheilspellende verschijning zag, moest ik aan het licht en de warmte van het johanneskruid denken. Ik had het gevoel, bij mevrouw H. heeft zich alles naar binnen teruggetrokken en ik kan ergens bij haar een lichtje aansteken. Ik heb op deze gedachte vertrouwd en haar eerste bad met johanneskruidolie bereid. Na vier baden met johanneskruidolie wisselde ik naar rozenolie. Ik beleefde hoe ze 'opbloede'. Na drie baden in rozenolie, had ik de indruk, ik kan meer van mevrouw H. vragen en heb haar toen een bad bereid met jeneverbesolie. Dit bad verliep anders als de voorgaande baden. Ik heb mevrouw H. gedurende het baden verteld dat ze in een andere olie baadde dan voorheen. Gedurende deze kon ik mevrouw H. heel dynamisch borstelen en ze heeft dat goed toegelaten. Haar mimiek was gedurende dit bad heel interessant. Ik had het gevoel dat ze heel goed begrijpt wat ik haar vertel. Het beste aan dit bad was het om mevrouw H. uit de badkuip omhoog te zien komen. Ze is nagenoeg alleen uit zit omhooggekomen, heeft zich automatisch aan de badrand vastgehouden en is bijna alleen uit de badkuip gestapt. Ik hoefde slechts heel weinig te ondersteunen.

Later ben ik weer overgestapt op rozenolie, omdat de verzorgsters me vertelden dat mevrouw H. na het jeneverbesbad vaak opgestaan is en rond gelopen heeft zonder te weten waarheen. Dat is te gevaarlijk en ze konden niet voortdurend op haar letten.

Het verloop van het baden met mevrouw H verliep altijd als volgt:

Gedurende de voorbereidingen op het bad sprak ik veel met haar, legde alles aan haar uit wat ik deed, liet haar aan de olie ruiken, vertelde haar van de planten en hun krachten, gewoon alles wat mij inviel. Hoewel ik niet weet, wat bij haar binnengekomen is, heb ik altijd het gevoel dat het haar goed doet als iemand veel met haar spreekt.

Ik laat mevrouw H. altijd 10 minuten in het water liggen, blijf er echter altijd bij en zeg haar ook dat ik er ben, en ook zeg ik het haar als ik met de borstels begin en vraag haar het kenbaar te maken wanneer iets haar niet bevalt of pijn doet.

Mij verbaast het hoe goed mevrouw H. de massage steeds weer toelaten kan.

Gedurende mijn behandelingen communiceerde mevrouw H. door gerichte handbewegingen en giechelen met mij. Ook keek ze met wijd geopende ogen in de badkamer rond, alsof ze wat zocht. Ze heeft stralend blauwe ogen en ik heb niet de indruk dat ik in de ogen van een blinde kijk.

Zover ik het waarnemen kan, geniet mevrouw H. altijd van de baden. In het begin ligt ze steeds ontspannen in het water, voelt met haar handen het water, tast gedeeltelijk haar lichaam af en legt dan de armen vaak over elkaar geslagen achter haar hoofd. Zo ligt zij ook na de borstelmassage, als ze nog in het water narust.

In de rustpakking ligt mevrouw H. altijd in embryohouding. Ik kan mevrouw H. desondanks goed en relatief strak inwikkelen. Herhaaldelijk heeft ze gedurende de rustfase de deken ook nog over het hoofd en gezicht getrokken. Ik heb haar na de baden altijd uit haar kamer op de eerste etage in de woonkamer gebracht. Daarbij heb ik met mevrouw H. de trap genomen en niet aan het verzoek van de verzorgers gehoor gegeven haar met de lift naar beneden te brengen. Mevrouw H. is de trap met mij samen goed en zeker afgelopen.

Na 10 oliedispersiebaden wilde ik de resultaten van de baden tot nu toe samenvatten op grond van wat ik aan mevrouw H zelf waarnemen kon en de spaarzame informatie die ik van de verzorgers kon krijgen.

Mevrouw H. is beweeglijker. Ze loopt meer mee, laat zich niet meer trekken of duwen. Mevrouw H. loopt meer rechtop. Het borstbereik is meer geopend. Mevrouw H. zit meer rechtop, niet meer in elkaar gezakt, waarbij ze de benen niet meer zo vaak over elkaar slaat. De armen/handen liggen op de stoelleuning of op haar bovenbenen, zijn niet meer altijd voor haar borst gekruist zoals aanvankelijk. In zit schommelt ze niet meer zo vaak naar voor en achter.

De gezichtsuitdrukking is veel opener en vriendelijker. Af en toe vlijt ze zich tegen de verzorgers aan, wat ze voorheen niet gedaan heeft.

De huid is frisser, schoner en steviger geworden, vooral in het gezicht en van de bovenbenen.

Mevrouw H. staat/zit 's morgens veelvuldig voor haar bed als de verzorgers haar wakker willen. Dat is in al die jaren nog nooit voorgekomen.

Ze staat veelvuldig van haar plek in de woonkamer op en loopt enkele passen, blijft dan ergens staan, leunt bijvoorbeeld op of tegen een meubelstuk en wacht tot iemand komt. Dat heeft ze anders nooit gedaan.

Mevrouw H. wordt door haar medebewoonsters meer waargenomen. Nu gaat zelfs af en toe iemand naar haar toe en spreekt haar aan.

Mevrouw H. steekt niet meer zo vaak doelbewust met een vinger in het oog van degene in haar buurt. Mevrouw H. maakt over het geheel een rustiger en meer gelaten indruk. Wanneer ze in haar stoel in de woonkamer zit, ziet men nu vaak eens een lach op haar gezicht. Mevrouw H. "werkt over het algemeen meer mee": schuift haar broek iets naar beneden als ze naar het toilet gaat, heft de voeten bij het aantrekken van de schoenen iets op en laat ze niet enkel omhoog trekken. Bij het eten gebruikt ze beide handen en schuift niet meer enkel met de lepel.

De verzorgers hebben altijd slechts weinig tijd om met mij over mevrouw H. te spreken. Maar de „kleine” veranderingen zijn hen opgevallen en ik werd gevraagd om verder te gaan met het baden.

Het werk met mevrouw H. was voor mij een grote inspanning. Ik heb mijn aandacht en waarnemingsvermogen kunnen ontwikkelen. Het was voor mij altijd iets heel bijzonders, bijna iets „heiligs” een mens die zo hulpbehoevend is, een bad te mogen geven en te mogen verzorgen.

Ik heb de indruk gekregen dat ze veel meer begrijpt dan de verzorgers denken. Mevrouw H. heeft zich na het baden vaak tegen mij aangevlijd en mijn hand tegen haar wang getrokken. Ik geloof dat ze heel dankbaar is voor de baden.